І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. No. 72. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го КВІТНЯ 1966 | 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 20, 1966 Ч. 72. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок 19-го квітня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ФУЛБРАЙТ ПРОПОНУЄ, щоб американською допомогою закордонові в сумі $3.4 більйона заряджували міжнародні аґенції, а не одна особа, як це є тепер — державний секретар ЗДА. Сенатор Дж. В. Фулбрайт є головою Сенатської Комісії Закордонних Справ. На думку сен. Фулбрайта теперішній спосіб розділювання американської допомоги робить ту країну, яка її дістає, „клієнтом ЗДА". Фулбрайт заявив, що він буде голосувати проти проєкту про допомогу закордонові, поки ця програма не буде під „неособовою" дирекцією міжнародних аґенцій. Державний секретар Дін Раск закликав Комісію, щоб не зменшувала суми, призначеної на допомогу закордонові.

89-ИЙ КОНҐРЕС ХВАЛИТЬСЯ СВОЇМИ УСПІХАМИ перед виборцями, щоб здобути їхні голоси в цьогорічних виборах. Голова Демократичного Крайового Комітету Джан М. Бейлі, промовляючи на Конференції Демократичних Жінок у Вашинґтоні, заявив, що цей Конґрес схвалив більше важливих законів, як якийнебудь інший в історії цієї країни, і тому треба про це освідомити виборців, що б знали, як голосувати цього року. Успіх демократичного Конґресу не дозволить республіканцям здійснити свої надії на перемогу, — казав Бейлі.

ПІДТРИМУЮТЬ ТЕОРІЮ ПРО ЖИТТЯ НА ВЕНЕРІ два астрофізики з університету ім. Джана Гопкінса д-р Вілліям Пламмер і д-р Джан Стронґ. Давніше гадали, що неможливе життя на цій плянеті тому, що там зависока температура на її поверхні. Але названі вище астрофізики твердять, що там температура не є така висока, як давніше передбачали, і тому в деяких районах Венери є органічне життя. Радієві астрономи з Каліфорнійського Технологічного Інституту твердять, що не всюди на поверхні Венери є дуже висока температура.

ДБАЮТЬ ПРО РАСОВУ РІВНОВАГУ в Корпусі Праці, який, згідно з пляном його організаторів має складатися з білих і негритянських добровольців, це значить, щоб в ньому не було расового упередження до чорних юнаків. Тепер доходить до того, що Корпус Праці може складатися з самих негрів, і це було б „жахливою справою", — сказав соціолог з Уряду Економічних Можливостей д-р Дейвід Л. Ґоттліб. Корпус Праці організували на те, щоб скасувати расові обмеження, і тепер може дійти до того, що він станеться расово обмеженим, бо в ньому будуть самі негри.

ЯСНИЙ ПРЕДМЕТ НА НЕБІ БАЧИЛИ ДВА ШЕРИФИ в Огайо і здоганяли його впродовж 85-ох миль, аж до Пенсилвенії, поки він не зник. Це було в неділю 17-го квітня о год. 5-ій вранці, як вони були заалярмовані радієм, щоб стежили за дуже ясним предметом на небі в діяметрі 30 до 45-ох стіп, який летів на висоті 1,000 стіп зі швидкістю від 80 до 100 миль на годину. Один із шерифів Дейл Спор — це колишній летун із війни в Кореї. Також інші особи бачили цей „літаючий" предмет, який був такий ясний, що важко було на нього дивитися голими очима. Цей предмет був більший від літака.

У СВІТІ

ЗДА ПРИЗНАЛИ ІНДОНЕЗІЇ КРЕДИТ на 8,200.000 дол. на закуп 50.000 тонн рижу. Це перша буцім-то торговельна, насправді політична трансакція між ЗДА й Індонезією, відколи два роки тому ЗДА припинили Індонезії всяку допомогу внаслідку антиамериканської і прокомуністичної політики індонезійського президента Сукарна. В останніх місяцях-тижнях Сукарно втратив дійсну владу, яка перейшла в руки ворогів комунізму.

У СТОЛИЦІ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ БОННІ РОЗПОЧАЛИСЬ наради між німецьким міністром закордонних справ Ґергардом Шредером і його французьким колеґою Морісом Кув де Мюрвілем. Цей останній заявив у першій 2-годинній розмові із Шредером, що Франція готова залишити в Західній Німеччині своїх 65.000 вояків і 4.000 летунів: вони перебували там, як участь Франції в оборонній системі НАТО, з якого Франція тепер хоче виступити.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НАССЕР ЗАГРОЗИВ поведенням превенційної війни проти Ізраїлю, якщо виявиться, що Ізраїль продукує атомову зброю. Нассер ствердив, що Ізраїль має атомовий реактор і має плютоній, потрібний для продукції атомової зброї. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив у відповіді, що Ізраїль не введе „конвенційної ані неконвенційної" нової зброї на Середній Схід, зате закинув Єгиптові, що той, спроваджуючи масово совєтську зброю, завинив у перегонах у зброєнні.

КОМПАРТІЯ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ ОПРИЛЮДНИЛА першотравневі гасла, які дозволяють знавцям совєтських справ розшифровувати актуальні тенденції політики і тактики Кремля. Цих гасел — 111. Серед привітань чужинним країнам Франція стоїть на першому місці, Британія на другому, а ЗДА на третьому. Зате серед привітань комуністичним країнам Комуністичний Китай здеґрадовано з колишнього першого місця на п'яте, а Альбанію — на 12-те місце.

НА РОЗМОВИ З ЛІДЕРАМИ КРАЇН НАТО ВИЇДЕ до Европи сенатор Франк Черч, демократ з Айдаго, член сенатської Комісії для закордонних справ, щоб скласти звідомлення з переведених ним розмов голові названої Комісії, сенаторові Дж. В. Фулбрайтові. 25-го ц. м. почнеться переслухання на тій Комісії у зв'язку з кризою в НАТО, що її створив французький президент де Ґолль. Як першого переслухають колишнього державного секретаря Діна Ачесона, що підписав був в імені Америки Атлантійський Союз (НАТО).

У СТОЛИЦІ ІНДОНЕЗІЇ ДЖАКАРТІ ВІДБУЛАСЬ в минулу п'ятницю маніфестація 40.000 індонезійських китайців перед амбасадою Комуністичного Китаю. Індонезійські китайці маніфестували свою льояльність протикомуністичному урядові Індонезії та таврували політику Комуністичного Китаю. Велика група індонезійсько-китайських студентів вдерлася до будинку, здемолювала його внутрішнє уладження і спалила акти. Поліція охоронювала членів амбасади, які з криком, частинно потурбовані, втекли з будинку, але не перешкоджала демонстрантам. Пейпінґ загрозив у своєму протесті зірванням взаємин. Індонезійський амбасадор в Пейпінґу зрікся, солідаризувався з Пейпінґом і там залишився.

СОВЄТСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА МІСІЯ У СКЛАДІ 23 ЧЛЕНІВ ПРИБУЛА до Риму, щоб завершити довгі переговори з італійською автомобільною фірмою „Фіят" щодо збудування філії тієї фабрики на території СССР. Все ж, большевики визначують максимум продукції автомобілів „Фіят" у СССР на 150.000 річно.

Президент закликає до економічного поступу і соціяльної справедливости

Мехіко Сиіті. — Президент Джансон, промовляючи в столиці Мехіко при відкритті пам'ятника президентові Лінкольнові, закликав латинські американські країни відновити й скріпити змагання до економічного поступу і соціяльної справедливости, щоб випробувати, чи воля може дати добрі успіхи. Стоячи під пам'ятником Лінкольнові, який ЗДА подарували мехіканському народові, Президент ЗДА з'ясовує американську політику у відношенні до країн Латинської Америки. Він заявив, що ЗДА вповні підтримуватимуть Союз для Поступу та „соціяльну революцію". Президент говорив „про відкриття нових шляхів і нову ініціятиву в цій ділянці, та підтримує давнішу арґентинську пропозицію, щоб відбулися наради голов латинських американських держав, щоб перевірити „наші спільні проблеми". Президент заявив, що всі американські держави мають право на незалежність і суверенність. ЗДА є проти деспотизму і підтримують уряди, вибрані вільними і чесними виборами. Стабільність демократії і економічний розвиток залежать від соціяльної справедливости. Немає стабільної демократії, де економічна сила сконцентрована в руках одиниць. Кожна американська країна має сама змагатися за соціяльну справедливість. Комунізму не можна перемогти самою силою. ЗДА не допоможуть тим, які не бажають собі зміни, бо це може привести до комунізму. Треба змагати до економічного об'єднання, бо від цього залежна економічна будучність Західньої Півкулі.

Астронавти Джеміні 9 почнуть триденний лет 17-го травня

Гюзтон, Тексас. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що астронавт підполковник Томас П. Стеффорд і командор Юджін А. Сернен почнуть лет на Джеміні 9 17-го травня і кружлятимуть довкола Землі три дні. Вони будуть здоганяти іншу ракету в космосі та будуть рятувати астронавта, який „залишився" в космосі. Астронавт Стеффорд буде першим летуном, який впродовж 6-ох місяців полетить в космос другий раз. Астронавт Сернен вперше полетить в космос. Ці обидва астронавти заступлять тих астронавтів, які були призначені до лету на Джеміні 9 — цивільний летун Елліот М. Сі та майор Чарлз А. Бессетт, які згинули під час катастрофи їхнього літака в лютому цього року. Лет Джеміні 9 буде дуже подібний до тієї програми, яку виконувано під час лету Джеміні 8, на якому летіли астронавти Ніл А. Армстронґ і підполковник Дейвід Р. Скотт. Але вони мусіли закінчити свій лет довкола Землі після 10-ох годин і 42-ох мінут, бо втратили були контролю над машиною 16-го березня. Але до давнішої програми додано деякі нові пункти. Здійсненням програми Джеміні 9 керуватиме асронавт Стеффорд, який дбатиме про те, щоб Джеміні 9 злучився з ракетою, яка кружлятиме в космосі. Астронавт Сернен має „ходити" по космосі аж 2 години і 25 мінут. Ракету Аджену випустять із Кейпу Кеннеді на одну годину і 39 мінут вчасніше, а після того вилетить Джеміні 9, який має злучитися з ракетою на висоті 185 миль над Землею.

У Голлівуді відбулась щорічна церемонія роздачі нагород фільмовим артистам

Голлівуд. — В понеділок 18 квітня ц.р. о год. 10-ій вечером відбулась у приявності кругло 2000 осіб головно з театрально-мистецького світу церемонія роздачі нагород лавреатам, що їх обрала Кінова Академія мистецтва і науки. Ця щорічна традиція триває від 38-ох років. Нагороду дається у постаті золотої фігурки, так званого „Оскара" — й отримання „Оскара" — це мрія і найвища честь для фільмових артистів, режисерів та директорів. Цього року за найкращу фільмову артистку в минулому році визнано англійку Джулі Крісті за її ролю у фільмі „Любочка" (Дарлінґ): відтворення легкодушної, але добрячої дівчини, яка переходить різні життьові перепетії, поки дійде до зрівноваження і сформування своєї особовости. За найкращого актора визнано Лі Марвіна, що у фільмі „Кет Баллу" грає подвійну ролю — двох братів, одного шляхетного й одного злочинного. Як найкращі „допоміжні актори" дістали Оскарів Шеллі Вінтерс і Мартін Бальсам. Найкращу режисерію визнано у фільмі „Доктор Живаго", за повістю Пастернака, за найкращий фільм у минулому році визнано „Голос музики" (Саунд оф мюзік). Майстром церемонії був відомий артист-комік Боб Говп. Між приявними була також старша донька президента Джансона Линда, що прибула туди у товаристві свого приятеля, фільмового артиста Джорджа Гемілтона.

Нюйоркська й Над-Гудсонська Округи УНС відбули передконвенційні наради

Ню Йорк (Р. Г.). — В середу 13-го квітня ц. р. тут в Українському Народному Домі ввечері відбулися передконвенційні наради Відділів УНСоюзу міста Ню Йорку й околиць разом з округою Над-Гудсонською. Збори відкрив голова нюйоркської округи адвокат Іван Флис. Головний секретар УНСоюзу д-р Ярослав Падох познайомив присутніх із станом передконвенційної кампанії в приєднуванні нових членів і апелював, щоб всі делеґати подбали ще до кінця квітня про мінімум конвенційного зобов'язання, тобто 10 нових членів. Він висловив признання передовикам цьогорічної кампанії: А. Копистянському й М. Душник. Головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір поінформував про порядок цьогорічної конвенції, підчеркуючи, що делеґати є вибирані на 4 роки, тоб то на період часу між конвенціями. Обов'язком кожного делеґата дбати про ріст УНСоюзу. Це кожний мусить пам'ятати не лише в кампанії перед конвенцією, але на час каденції делеґатури. Головний предсідник звернув увагу на орган УНСоюзу „Свободу" і англомовний „Український Тижневик", як важливі засоби праці УНС. Тому, що ціни на все пішли вгору, пропонується, щоб цьогорічна конвенція затвердила збільшення річної передплати на „Свободу". Адв. Іван О. Флис познайомив присутніх із цінами подорожі до Шикаґо залізницею і літаками. Заінтересовані делеґати зможуть вписатися на листу дня 29-го

(Закінчення на стор. 4-ій)

БОЛЬШЕВИКИ ПОЧИНАЮТЬ НОВУ ПОГРОМНИЦЬКУ АКЦІЮ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ

В останніх радіодепешах з Києва повідомляється, що там у вівторок, 19-го квітня 1966, відбулася спеціяльна пресова конференція для закордонних кореспондентів, на якій репрезентанти комуно-московського окупаційного режиму в Україні виступили з гострими напастями проти „українських націоналістів" за кордоном, зокрема в З'єднаних Державах Америки, обвинувачуючи їх у всіх можливих тільки злочинах проти совєтської держави та „совєтського народу". Під час конференції, голова т. зв. Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном, Юрій Смолич, представив якогось Казимира Джуґала, якого ніби то вислали „буржуазні націоналісти" в останньому часі для підривної роботи в Україні. Подробиці цього нового виступу большевиків проти українців за кордоном будуть подані в завтрішньому виданні „Свободи".

СЕНАТОР МЕНСФІЛД ВИМАГАЄ МИРНИХ РОЗМОВ У В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор з Монтани Майк Менсфілд закликав до „безпосередньої конфронтації за мирним столом" усіх противників у в'єтнамській війні на території Азії, в Японії або в Бірмі. Нова вимога впливового демократичного політика мирного полагодження конфлікту у В'єтнамі прийшла після заяви секретаря закордонних справ Діна Раска, який підтримав якнайскоріше переведення виборів у Південному В'єтнамі. Секретар Раск говорив перед Комісією Закордонних справ Сенату що неоднозгідний режим, який може бути створений у висліді виборів у В'єтнамі, створить нову проблему для ЗДА. Та він вірить, що всіх в'єтнамців об'єднує спільна опозиція до В'єтконґу і до того, що режим в Ганой бажає з ними зробити. Провідник республіканської меншости в Конґресі конґресмен з Мішіґену Джеральд Форд знову заатакував урядову політику за ведення війни, яка „як видно, не має кінця". Сенатор Менсфілд у своїй довгій промові заявив, що клопоти у В'єтнамі „є глибші і більше скомпліковані, ніж ми це можемо визнати". Менсфілд вимагав, що б скликати мирну конференцію в справі В'єтнаму і на цю конференцію запросити представників Вашинґтону, Пейпінґу, Ганой і тих представників Південного В'єтнаму, які могли б причинитись до мирного полагодження в'єтнамської війни. Становище сенатора Менсфілда подиктоване тою самою турботою, що він її висловив був ще в січні цього року, вважаючи, що війна у Південному В'єтнамі може започаткувати велику війну. Він вважає, що Північний В'єтнам може вислати на фронт 350 тисяч своїх добре узброєних вояків. Зізнання секретаря Раска підтримували вимогу уряду для ухвалення закону про признання додаткового бюджету в сумі 3,9 мільйона долярів на закордонну допомогу. В цій сумі є майже 700 мільйонів для економічних заходів у В'єтнамі в біжучому році. Комісія сенатора Фулбрайта намагається зменшити цю суму на 275 мільйонів, що були вже ухвалені для В'єтнаму в цьому році, як надзвичайна допомога. Тимчасом у В'єтнамі американське летунство бомбардувало залізничі дороги в околиці Ганой. Були збиті деякі совєтського походження літаки. В Південному В'єтнамі іде далі натиск буддистів, на військовий режим маршала Кі. Провідник буддистів Кванґ заявив одначе, що він вдоволений із заяви військової хунти про негайне переведення виборів і згідний на те, щоб теперішній режим остався до закінчення виборів.

У Мюнстері почали судити вбивників 80.000 жидів у Станиславові

Бонн. — У Мюнстері в Західній Німеччині розпочався в понеділок 18-го квітня судовий процес проти 14-ох членів гітлерської поліції, обвинувачених в убивстві коло 80.000 жидів у Станиславові в Західній Україні. Головного обвинуваченого, 56-літнього Ганса Крюґера, який від серпня 1941 до пізнього літа 1942 був шефом німецької поліції в Станиславові та який був причетний до вбивства коло 26.000 осіб, судитимуть окремо, бо він — після спроби самогубства — перебуває у шпиталі. Процес триватиме 8 - 10 місяців. Акт обвинувачення охоплює 311 сторінок. Мають переслухати 120 свідків, у тому числі коло 50 осіб, колишніх мешканців Станиславова. У так звану „криваву неділю" 12-го жовтня 1941 року німці вистріляли в Станиславові, куди привозили жидів також з Мадярщини, коло 12.000 жидів.

Понад три тисячі осіб слухали концерту Українських Бандуристів

Нюарк. — В Симфоні Гол відбувся тут у п'ятницю 15-го квітня великий концерт українських бандуристів під управою Івана Задорожного. Концертова заля була випвнена публікою, що приїхала теж з околиць Нюарку спеціяльно зорганізованими автобусами. В перших рядах засіли наші священики з Архиєпископом Української Православної Церкви Мстиславом Скрипником у проводі. Першу точку наших бандуристів радісну пісню „Христос Воскрес" вислухала публіка стоячи. Перед концертом місцевий громадський діяч Іван Романишин виступив з коротким словом і представив приявним посадника міста Нюарку пана Адонізіо. Посадник Адонізіо вітав мистців-бандуристів, а їх диригентові вручив ключі від міста Нюарку. На залі було багато молоді, зорганізовано в одностроях прийшли на концерт члени Пласту і СУМА. В суботу капеля бандуристів повторила свій концерт в залі Тавн Гол у Філядельфії, а в неділю виступила з концертом при виповненій слухачами залі в Карнеґі Гол у Ню Йорку.

КРИТИК ЮРІЙ ЛАВРІНЕНКО - ДИВНИЧ ВИДУЖУЄ

Ню Йорк. — Відомий літературний критик і автор багатьох праць з ділянки літературознавства Юрій Лавріненко - Дивнич перейшов в Ню-йоркській лікарні святого Луки в дні 14 березня важку операцію. Після критичних днів прийшло покращання і Юрій Лавріненко є на дорозі до повного видужання.

ПАСХАЛЬНИЙ ПРИВІТ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

Рим. (УПБ). — Подаємо Пасхальний привіт Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа і Постанову про піст — за його згодою. Текст Пасхального привіту і Постанови, як вимок з „Благовісника" ч. 2-3 за 1966 р., містимо задля актуальности справи, тому, що друк книги затягається, і вона появиться щойно після Великодніх Свят.

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИМ МИТРОПОЛИТАМ, АРХИЄПИСКОПАМ, ПРЕОСВЯЩЕННІШИМ ЄПИСКОПАМ, ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ, ПРЕПОДОБНОМУ МОНАШЕСТВУ І БОГОВІЙНИМ ВІРНИМ МИР У ГОСПОДІ І БОЖА БЛАГОДАТЬ!

1. — Прадідний наш звичай велить нам з святого обов'язку привітати всіх у близький вже Празник радісними словами: Христос воскрес! Бо безсумніву найбільшим і найрадіснішим нашим Празником є торжество Пасхи, Христового воскресення із мертвих. Це дійсно празників празник і торжество торжеств! Христос потвердив цим найбільшим своїм чудом, що сам повстав із гробу, правдивість своєї науки, своєї всемогучости, своєї всевідучости і мудрости, одним словом — свого божества. Супроти того не може ніхто сумніватись в Христа як Божого Сина, в Його діла і слова, бо людина своїми природними силами не може після смерти привернути собі наново життя. Одночасно Христове Воскресення дає нам запоруку нашого повстання із мертвих при кінці світу, а тепер Божої помочі в туземному житті. Не диво, що в нашій українській історії привіт „Христос воскрес" набрав такого надзвичайного, небуденного значення, звеличеного всіми творами духа в науці і мистецтві — малярстві, різьбарстві, музиці співі, поезії і прозі. Невтихаючий гомін дзвонів, народні хороводи, ігри і забави, гагілки, крашанки і писанки, прикраса домів і т. п. дають вислів всенародній радості. А в осередку цього стоять величаві церковні Богослужби — Воскресна Утреня, торжественна Служба Божа з багатомовними Євангеліями, золотоусті проповіді, свячення пасок, яєць і інших кормів. Якої великої ваги є це Свято свідчить про це також і те, що св. Церква дуже дбайливо приготовляє до цеї душевної і тілесної радости всіх вірних уже заздалегідь довшими і ревнішими молитвами, поклонами, умертвіннями, постами, боговійними настроями, читанням відповідних частин з Євангелії і Христових Страстей, а передусім св. Великодною Сповіддю і св. Причастям. Справді вчинено все, щоб радість була найбільшою, найчистішою, найвищою і найблагороднішою, щоб кожний віруючий почув уже тепер в собі завдаток вічного щастя. А св. Іван Золотоустий іде навіть дальше і каже, коли приготування до Пасхи: покаяння і молитва не зворушили і не навернули грішника, то нехай почуття радости і щастя з'єднають Христові кожну душу, за яку Він поніс жахливу смерть.

2. — В нинішньому році Воскресну веселість підносить ще більше й вище Вселенський Собор Ватиканський II, під якого благодатним впливом і свіжими споминами стоїть не тільки кожний християнин, але і віруючий і невіруючий в Бога. Бо загальною думкою є, що Вселенський II Ватиканський Собор є епохальною подією не лише в церковному, але й у світському житті людини. Вправді остаточний осуд належить до історії, але вже нині видно наглядно, що своїми постановами Собор докладніше окреслив становище Вселенської Церкви до сучасних задумів, стремлінь і змагань людства, поставив ще ясніше всім перед очі її благодатний вплив в минулому і велетенське значення на майбутнє. Якщо сучасне людство не хоче зійти на манівці у своїх земських поривах і плянах, якщо хоче осягнути намічену ціль, поліпшити свою долю на землі, то мусить уважно прислухуватись до спасенного голосу Христа і Його Церкви та нормувати своє життя — думання і діяння — проголошеними постановами, єдинозабезпечуючою силою його гідність і розвій його сил і засобів.

3. — А вже ж і в житті і творчості самої Церкви Собор відкрив нові видноКруги і дороги. Найперше Собор з любов'ю простягнув руку рятунку і злуки усім нез'єдиненим Церквам і віруючим в Бога громадам іісповіданням, а навіть і самим невіруючим. Собор поліпшив давні і примінив в апостольській праці нові методи і новочасні здобутки та винаходи, щоб Церква могла нині ще успішніше, як досі, виповнити свою високу, почесну вселенську і вікову місію: „Ідіть і навчайте всі народи". Крім цього експансивного розмаху і горизонту, Собор звернув не менше бачну увагу на внутрішнє життя Духовенства, чернецтва і вірних, щоб піднести рівень святости не лише на майбутнє в небесному житті, але вже в туземному житті, піднести рівень активности і щастя наскільки це дасться тільки осягнути. Тому таку велику вагу поклав Собор на поміч ближньому в його біді і нужді.

(Закінчення на сторінці 2)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ НАРАДА УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Філядельфія. — В п'ятницю 22-го квітня о год. 7-ій увечорі відбудеться у Філядельфії в залі Дому Союзу Українок при вулиці Тринадцятій ч. 4936 нарада українського студентства в справі студій україністики. Нараду скликає місцевий Відділ УККА. Темою наради будуть справи записів і студій на два курси українiстики в місцевому Пенсильвенському Університеті, української мови під проводом д-р Наталії Пазуняк і української літератури під проводом д-ра Григорія Лужницького. На цій нараді буде також обговорена справа курсів українiстики на університеті Темпл у Філядельфії.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ОБРАНИЙ ДО УПРАВИ „МІЖНАРОДНОЇ ПРОГРАМИ СТОРІЧЧЯ КАНАДИ"

Оттава. — У зв'язку з сторіччям Канади в 1967 році тут покликано до життя „Міжнародну Програму Канадійського Сторіччя", що має відзначити цей ювілей на міжнародному полі. В Шато Лоріє 31 березня відбулися установчі збори її, на яких затерджено управу й намічено плян праці. В склад управи ввійшов також — проф. Яр. Рудницький,

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сиҭі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Церква в Польщі

Святкування тисячоріччя християнства у Польщі стало причиною для зудару між Церквою і комуністичним урядом у тій країні. Вже від довшого часу уряд Ґомулки почав нагінку на кардинала Стефана Вишинського, обвинувачуючи його у зраді польської держави і польського народу. Польща недарма називається католицькою країною: сила Католицької Церкви там велика. Тож не диво, що її провідник виступає навіть з політичними промовами.

Нині Католицька Церква у Польщі — єдина незалежна релігійна організація поза залізною заслоною. Ми знаємо, з якою рішучістю, вживаючи всяких провокацій і арештуючи всіх її ієрархів, бальшевики знищили насамперед Українську Автокефальну Православну Церкву, а двадцять років тому Українську Католицьку Церкву. Знаємо, яка доля зустріла провідників Церкви в Юґославії і на Мадярщині. Кардинал Степінац виконував деякий час свій уряд в Юґославії з ласки диктатора Тіта з... в'язничної келії. Кардинал Міндсенті досі перебуває під протекцією американської амбасади, не маючи змоги не тільки виконувати свого уряду примаса мадярської Церкви, але навіть жити на території Мадярщини. Провідник чеської Церкви міг отримати кардинальський капелюх тільки тоді, коли згодився покинути територію Чехо-Словаччини, де довгі роки був на правах в'язня. Також і наш Митрополит-Мученик був позбавлений свого уряду й волі, вісімнадцять років карався на сибірському засланні і тільки стараннями Римського Престола був звільнений і вже поза територією своєї архипастирської влади, поза Україною, міг прийняти кардинальську ґідність.

Єдиний примас Польщі Степан Вишинський носить вільно свій кардинальський капелюх поза залізною заслоною і веде свою Церкву. Це, безперечно, є сіллю в оці комуністичного режиму. Комуністи можуть шукати компромісу з Церквою, але тільки в „капіталістичних" країнах. У комуністичних країнах немає місця для такого компромісу, і цьому доказ вся церковна політика комуністичних режимів. Виступи секретаря польської комуністичної партії з обвинуваченням кардинала Вишинського під час святкувань тисячоріччя християнства у Польщі в Познані останньої неділі вказують на те, що польський режим почав відкриту війну з кардиналом і з Церквою. Комуністи можуть згодитися на існування Церкви, але такої, якою є, наприклад, Російська Православна Церква в СССР, що цілковито залежить від уряду і діє за його наказами. Подібно, як у Совєтському Союзі і в інших комуністичних країнах, варшавський уряд намагатиметься розбити Польську Католицьку Церкву перш за все утруднюючи становище кардинала Вишинського. Ціль комуністичного уряду ввести в державі атеїзм, тому він не може терпіти сильної церковної організації і відважного й відповідального її провідника. В такій ситуації роля кардинала Вишинського — останнього ієрарха в кардинальському капелюсі поза залізною заслоною — надзвичайно велика, і вона має моральну підтримку всього християнського світу, всіх людей доброї волі.

Малі діла великої людини

Генерал Шарль де Ґолль, після капітуляції Франції в 1940 році, став символом французької невгнутости супроти ворожого наїзника; він врятував Францію від партійницького хаосу, врятував від фінансового банкрутства, привернув французам віру у відродження Франції, як великодержави, з місією грати знову у світі одну з провідних роль. І за все це навіть противники де Ґолля визнавали, що він — державний муж непересічної міри, який думає широкими категоріями майбутности.

І тому французи й не-французи ставилися вибачливо до слабостей де Ґолля, що віддзеркалюють ту його вдачу, про яку писав Черчилл у своїх споминах, гірко нарікаючи, що з усіх хрестів, що він їх мусів нести, „найважчим був льотринґський хрест" — прапорний знак Шарля де Ґолля. Бож усі великі люди у всесвітній історії мали свої слабості — Сократ, і Цезар, і Кромвелл, і Наполеон, і найбільші філософи. І навіть тоді, коли президент Шарль де Ґолль раз-у-раз демонстрував свій вічний жаль до Америки за те, що його не втаємничено заздалегідь у пляни висаду в Нормандії і не запрошено на Ялтинську конференцію, — навіть тоді американські керівні кола мовчки приймали від де Ґолля всі колючки.

В останніх тижнях ситуація змінилася. Замість анонімових і двозначних колючок прийшла одверта вимога — зліквідувати всі американські військові бази й склади на французькій території, влаштовані в межах плянування і потреб Атлантійського Союзу, активним членом - засновником якого була Франція. Користуючись диктаторською владою у своєму уряді, де Ґолль, не проголосивши ще формально виступлення Франції з НАТО, послідовно змагає не до реформи, а до знівечення західнього оборонного фронту. „Ню Йорк Таймс" слушно зауважив, що те змагання де Ґолля було б логічне тільки у двох випадках: коли б Франція хотіла перейти до табору „невтральних", або — коли б Франція де Ґолля плянувала заступити своє членство в НАТО двостороннім союзом з СССР. В обох випадках це було б катастрофою для самої Франції.

Поруч із цими політичними ходами, що їх можна б ще зарахувати до „великих", хоч і неґативних політичних актів—бо й Герострат, підпаливши святиню Діяни, був переконаний, що робить велике діло, — прийшли акти цілком маленького формату. Два роки тому де Ґолль збойкотував американську місію, що прибула до Франції, щоб відсвяткувати 20-ліття альянтського висаду, внаслідок якого визволено Францію з німецької окупації. А кілька днів тому французькі власті, не подавши арґументів, заборонили щорічно-традиційну церемонію у честь американських вояків, що згинули при визволенні Парижу від німців. Неможливо добачити в цих актах будь-якої ознаки величі духа і широчіні політичного розуму нинішнього правителя Франції. Французький сенатор Міттеран слушно заявив, що де Ґолль поводиться так, ніби ЗДА є не історичним приятелем і союзником Франції, а їх ворогом.

Президент Джансон ствердив правильно, що всі народи звеличують власних героїв, але тільки великі народи вміють звеличувати героїв чужих народів. Де Ґолль, що наслідує Людовика XIV в утотожнюванні себе з Францією, зводить такими малими ділами до карикатури свою візію воскресіння великодержавницької величі Франції: із заборони святкувати пам'ять визвольників Парижу прозирає карликувата злоба, яка є протиставленням поняття про дійсну велич — розуму і духа.

Богдан Галайчук

КАСТРО І „СТАРШИЙ БРАТ"

Буенос Айрес. — Ще на початку лютого виголосив Фідель Кастро промову, в якій брутально заатакував червоний Китай, закидаючи йому не лише економічний шантаж супроти Куби (Пейпінґ відмовився далі імпортувати кубинський цукор), але й підривну акцію на острові, зокрема у військових колах. На перший погляд це лише один з численних проявів розкладу комуністичного табору, але з континентальної перспективи ця Кастрова філіпіка має куди глибший сенс: це доказ, що Куба не є нічим іншим, як совєтським сателітом; доказ цінний з погляду збереження єдности й солідарности Західньої півкулі.

Міжамериканська система має на меті запевнити континентальну безпеку — тому забороняє підпорядкування американських держав позаконтинентальним потугам. Але, з другого боку вона запевняє тим державам право самовизначення, тобто право вільного вибору державного устрою, і оберігає те право засадою неінтервенції. Поява кастрівського режиму на Кубі спричинила зудар між цими двома засадами, а вслід за тим — затяжну кризу системи. Ту ціль осягнено завдяки відповідній тактиці: послідовноку, вона запевняє тим державу спершу характеру нового кубинського режиму, опісля підпорядкуванню Гавани — Москві.

Щоб перевести диверсію успішно, пориваючи за собою іберійську частину континенту, Кастро заграв спершу на чисто націоналістичну ноту, представляючи Кубу як одну з латиноамериканських „сардинок", загрожених „акулою" з Волл Стріту, яка, мовляв, не хоче випустити зі своїх зубів ані одної з економічних колоній, ані одного з традиційних теренів „дипломатії доляра". Щоб образ вийшов переконливий, Кастро не пускав червоної фарби. Щойно згодом, коли перший оперативний об'єктив — диверсію — осягнено, режим ступнево відкриває своє устроєве обличчя. І цей ступневий „стріптіз" закінчується наприкінці 1961 року, коли Кастро признається, що він здавен-давна був замаскованим марксистом - ленінцем.

Проголошення Кубинської Соціялістичної Республіки не викликало скандалу: хіба ж не можна зарахувати до соціялістичних держав Бірми, Індії, навіть Швеції? Відомий американський журналіст Генрі Реймонт писав у 1962 році: „Деякі латиноамериканські уряди переконані, що Куба має право встановлювати свій внутрішній устрій згідно з засадою самовизначення — з тим, щоб не стала союзником ніякої позаконтинентальної потуги, яка загрожує безпеці Західньої півкулі".

Не диво, що соціялістична Куба дбайливо маскує своє відношення до СССР, записуючи хрущовську ракетну загрозу на рахунок однобічної ґарантії кубинського права самовизначення проти американського інтервенціонізму. Совєтське шило вилазить з кубинського мішка щойно восени 1962 року. Виявляється, що вогнище націоналістичної латиноамериканської революції є лише ракетною базою одної позаконтинентальної потуги. Що більше: виявляється, що Куба навіть є не союзником тої потуги, а звичайним сателітом: Хрущов дає болючий поличник Кастрові, забираючи ракети з Куби, без попереднього порозуміння з ним. Кастрові акції падають так низько, що навіть його традиційний протектор, Мехіко, відвертається від нього з погордою і прилучається до бльокади совєтського сателіта.

Перед другою прикрою пробою стала „суверенна соціялістична Куба" у висліді гризні між Пейпінґом і Москвою.

До останнього часу Куба трималася осторонь того роздору в „порядній родині" — і це інтерпретовано, як доказ її незалежности. Та 16 січня виявилося, що була це не незалежність від Москви, а незалежність з ласки Москви, яка з тактичних міркувань вважала за потрібне тримати Латинську Америку осторонь деморалізуючого спору. Бо коли б Фідель Кастро був справді незалежний, його заява мала б діяметрально протилежний зміст.

Одним з основних „каменів преткновенія" в совєтсько-китайському спорі є мирна коекзистенція. У цьому пункті спір має чисто тактичний характер. Хрущов признався, у моменті щирости, що він змагає до „уземнення" демократичного Заходу так само, як Мао; але коли цей останній змагає до тої цілі явно, Москва вважає за доцільніше спершу приспати жертву анестетиком, якому на ім'я мирне співіснування. Хоч ціль одна й та сама, засоби зовсім інші, зокрема на латиноамериканському терені; совєтська лінія згідна з рамами мирного співіснування, китайська не міститься в тих рамах. Типовим совєтським засобом є терпелива інфільтрація, така, як велася в Бразилії до початку 1964 року; або ще терпеливіша тактика „народного фронту" довкола компартії, підмальованої на демократичний лад.

Щоб інфільтрація дала успіх, треба приспати чуйність демократичної опінії і вважати, щоб не пробудити її гострішими методами. Це тим більш необхідне при тактиці „народного фронту", бо компартія мусить триматися ультралеґальної лінії. І в одному і в другому випадку совєтська лінія, здійснювана казьонними компартіями, зударяється з китайською „інсуррекційною", яка змагає одверто до збройного повстання. А за тою останньою йдуть послідовно кастристи всіх латиноамериканських країн: у кожному партизанському загоні, від Ґватемалі по Арґентину, знайдете написаний і виданий в Гавані партизанський підручник Ернеста Ґевари, опрацьований на основі клясичного твору Мао Тсе-тунґа. Було б нормально, коли б за нею пішов леґендарний вождь латиноамериканської революції, Фідель Кастро.

Та Кастро брутально заатакував Китай, складаючи тим самим вірнопідданчу чолобитню Москві, яка щойно в останній хвилині — на гаванській триконтинентальній конференції в січні цього року — приєдналася до китайської інсурекціональної лінії. Цим він дав незаперечний доказ, що керується не міркуванням засадничого характеру, а виключно залежністю від одної з розсварених червоних потуг, СССР; що з цього погляду Куба не різниться від европейських сателітів СССР.

Сталін контролював совєтський бльок поліційним апаратом і збройною силою, Хрущов поширив скалю засобів контролі. Він — за словами Бжезінського — „заступив сталінську техніку альтернативи з одною дилемою економічними засобами. Як підмінку сталінської політики примусу, створив настільки тісну господарську залежність, що кожна спроба сецесії з совєтського бльоку була б рівнозначною з національною катастрофою".

Конкретно: сьогодні, подібно як 10 років тому, Москва могла б розчавити мадярський самостійницький жест під гусеницями совєтських танків, але не потребувала б уживати настільки спектакулярного засобу. Мадярська промисловість побудована всеціло на совєтській погінній силі, яку дістає нафтопроводом „Дружба Народів", що роздвоюється в Мукачеві, між Мадярщиною й Чехо - Словаччиною, та лінією високої напруги. Вистачило б вилучити електричний струм у Мукачеві,

(Закінчення на 4-ій стор.

ПАСХАЛЬНИЙ ПРИВІТ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

4. — Саме тепер, після світлого і величавого закінчення Собору з черги повинна розпочатися важка праця переведення в життя і здійснення цих далекосяглих, але і в найвищій мірі благородних плянів Святішого Отця Папи Римського та Всіх Єпископів світу на різних ділянках людської творчости. А до тої праці мусять станути однодушно в одній лаві всі духовні і вірні під проводом своїх Єпископів в єпархіях, бо не лише від священика, ченця і черниці, але й від кожного вірного зажадає колись Христос рахунку і звіту з своїх постанов і діл, як він орудував талантами, Богом даними людині. Ця праця мусить обняти ціле життя, буденне і святочне, усіх вірних. Свідомість, що я християнин, мусить проникати всю душу до її глибин і супроводжати усе думання і діяння від рана до вечора, а не обмежуватись тільки до короткої молитви і участи в Богослуженнях у неділі і свята. Старання про туземні матеріяльні добра і мастки занадто абсорбує і вичерпує енерґію сучасної людини не раз так, що не стає вже сил, щоб молитвою і свідомою думкою раз-у-раз відривати себе від туземних турбот і линути в духовний світ за духовними благами і скарбами. Питання і відповіді, що роблю я для Христа, для Церкви, для свого народу, чи воно згідне з Божими і церковними законами, повинні завжди бути в кожного на умі, чи він зайнятий в урядах, чи в наукових, купецьких і ремісничих робітнях, чи на ріллі і в копальні, в повітрі на літаках чи на морі в кораблях. Куди веду я своїх дітей, куди зміряю я своєю працею в родині, в громаді, в культурних, суспільних і політичних програмах? Все те мусить бути пронизане вірою, а щоденна молитва і участь в церковних Богослуженнях має бути початком і завершенням всіх подвигів, щирою подякою за всі одержані блага і умильним проханням о поміч на майбутнє.

5. — Наша Українська Католицька Церква, зокрема, вимагає від нас усіх подвоєння зусиль для запевнення її зросту і скріплення назовні і внутрі, в поодиноких душах. Бо і з одного і з другого боку нам грозять великі небезпеки затрати віри в Бога в душі значної частини українського народу, а в тих, що вдержаться при вірі, може зникнути витривалість в нашому прадідному обряді.

Ревність кожного українського вірного мусить піддержувати і посилювати ще й та свідомість, що ми всюди є в меншості, на скитальщині серед західнього світу, а так само на Україні в релігійних переконаннях і практиках, бодай у їх виявах назовні. Наш Єпископський Синод, зложений з усіх українських католицьких Владик під проводом верховного Архиєпископа, свідомий того положення, поробив перші кроки, щоб зберегти нашу Церкву від загину, а саме щоб усе наше духовенство і вірні, під проводом своїх Митрополитів, Архиєпископів і Єпископів, почувалися одною Українською Католицькою Церквою. Це буде великою об'єднуючою благодаттю, якщо по всіх усюдах землі, в Новозеляндії і в Австралії, в Полудневій і в Північній Америці, в Европі, в Африці і в Азії, ми всі будемо почуватись синами одної Української Католицької Церкви, що будемо говорити українською мовою, будемо молитись тими самими молитвами, співати ті самі пісні, будемо брати участь в тих самих Богослуженнях і де б лише наш вірний не зайшов до наших церков і наших домів, він всюди знайде і побачить той самий обряд, ті самі традиції, знайде своє рідне під проводом своїх Єпископів, священиків і народних провідників, в яких тільки державах він жив би як льояльний їх громадянин. Свідомість одної віри, одного обряду, одної національности стане могутньою остоєю проти всяких затій знищити наш нарід, наш обряд і нашу Церкву.

Тільки тоді будемо становити справдішню і сильну єдність, коли ту єдність скріпимо найсильнішими надприродними і природними в'язами, тоді зможемо осягнути в дусі Собору і наше церковне майбутнє в завершенні патріярхату. Не сміємо губитися в несуттєвих, незасадничих питаннях та спорах і дробити себе. Хоч спокійна і речева виміна думок може бути корисна, щоб дійти легше до осягнення правди, але головна ціль: „Єдність Церкви і народу" не сміє терпіти шкоди і не може нікому зникати з очей. Всякі свари і взаємні побоювання, на дні яких лежить тільки самолюбіє і амбіція, мусять щезнути у нас в ім'я добра Церкви і народу. Тоді зможемо виповнити вложений на нас Вселенським Собором почесний обов'язок причинитися до церковної єдности, а одночасно зможемо скріпити себе на поверхні сучасности як потуга, яка є всилі протиставитися всім бурям і нападам. Бо, як каже і наша старовинна приповідка, „згода будує, незгода руйнує".

6. — Преважливими чинниками в нашому об'єднанні повинні бути наші громадські, суспільно - економічні і наукові Установи: Академії, Університети і всі наукові товариства, бо вони повинні бути мозком праці і, коли нема в нас матеріяльних засобів, щоб створити один льокальний осередок, то все таки всі вони разом, хоч розкинені по всьому світі, можуть морально творити одну цілість. Вони мусять давати напрямні в житті, робити досліди, поширювати їх серед загалу, щоб зберегти нашу українську культуру. Передусім наш Український Католицький Університет ім. св. Климентія Папи Римського нехай становить також і науковий поміст між українцями католиками і православними. І то тим більше, що наш Єпископський Синод звертався вже в дусі Вселенського Собору і в любові з привітами і святочними побажаннями до наших відлучених Братів, і тим започаткував нашу повну єдність на церковному полі в майбутньому.

7. — Воскреслий Христос нехай влиє свою Божу всемогучу і творчу силу в наші душі і тіла, а передусім подасть духа єдности, про яку Він молив перед своєю смертю, „щоби всі були одно". Того благаємо і ми, повторюючи пісню: „В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай!"

Воскресни, Господи, Боже мій, нехай піднесеться Твоя рука, і не забудь Твоїх нещасних до кінця! Отож і наші побажання: Святкуйте усі, Високопреосвященні Владики, Всечесні Отці і Дорогі Вірні Браття й Сестри, в дусі любови, вирозуміння, єдности, щастя і радости. Христос Воскрес!

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Отця і причастя Святого Духа нехай буде з усіми вами. Амінь.

† Кардинал Иосиф
Смиренний Верховний Архиєпископ Митрополит

Т. Прокопів

ЕКВІЛІБРИСТИКА

Семантика — це частина лінґвістики, яка визначає суть уживаних в будь-якій мові слів. Слова, вжиті з наміром або без наміру невірно, вводять людей в блуд.

Тенденція вводити людей в блуд особливо виявилася і виявляється в націстській та совєтській пропаґанді. Ця пропаґанда базується на тій засаді, що якесь фальшиве твердження, будучи повторене багато разів, приймається публікою за правдиве.

У ЗДА такими фальшивими твердженнями широко послуговуються ліві політики й журналісти. Візьмемо для прикладу, як вони вживають таких слів, як консерватист, реакціонер, радикал, ліберал, поміркований і екстреміст.

Найкращими авторитетами англійської мови є два словники: Оксфорд Інґліш і Меріям - Вебстер. Обидва дають майже тотожне означення суті наведених вище політичних термінів.

Згідно з цими словниками, консерватист — це людина, яка хоче зберегти традиційні інституції, що вже протягом довгого часу довели свою досконалість. Ліберал — пряма протилежність консерватиста, він хоче реформ, скерованих в напрямку демократії.

Реакціонером є той, хто за всяку ціну хоче повороту до старої системи.

Радикал пропаґує раптову й кардинальну зміну всіх законів і методів уряду.

Поміркований політик — це той, хто уникає крайностей, а екстреміст, навпаки, пропаґує крайні соціяльні заходи.

Усі ліві політики нашого часу визначають консерватизм як екстремізм. Ця практика є абсурдною, бо той, хто хоче зберегти традиційні й перевірені інституції, є прямою протилежністю екстреміста.

Цікаво, що терміну „правий" теж уживається на означення консерватиста, і ті, які характеризують Ку-Клукс-Клан, американську партію націстів і американських консерватистів одною спільною назвою: праве крило екстремізму — просто склеюють протилежності.

Клан і наці посвячують себе авторитарній соціяльній системі, що є анатемою консерватистів, бо прямує до централізації всієї влади в одному уряді, яку так настирливо й послідовно намагаються здійснити тепер наші американські радикали, фальшиво називаючи себе „лібералами".

Таким чином „ліберали" називають консерватистів реакціонерами, радикалами та екстремістами в той час, як справжні радикали й екстремісти фальшиво називають себе „лібералами".

Ті так звані ліберали також називають себе „поміркованими". Тим самим терміном назвав недавно російських комуністів один з найбільш відомих американських журналістів - радикалів. Він же назвав червоних китайців екстремістами, змішавши їх таким чином в одну політичну купу з американськими консерватистами!

Марія Струтинська

БЕРЕЖАНИ

(5)

Ми маємо коло хати свій город, але той сад, що тягнеться вгору аж до другої вулиці, не наш, ми не маємо права — казав татко — нічого там зривати. І ми не любимо туди ходити. Часом мене кличуть до саду ті сироти від сестер, але вони дуже мляві, всього бояться і не вміють лазити по деревах. А зрештою, я маю тепер іншу товаришку.

Недалеко від нас стоїть вілля панства Чайковських, з золотим левом на вежі, і я бігаю туди щодня до Натальці Чайковської, котра ходить до іншого відділу тої самої кляси. В їх садочку є вулички Шевченка і Франка і великий павільйон з ясного полірованого дерева, з такими самими меблями і навіть з канапкою. Ми вчимося там представлення, Наталься, Іцьо (трохи старший від неї) і три чужі хлопці, котрі є козаки, або татари. Те представлення написав пан Чайковський, а Іцьо читає нам і говорить, що хто має робити і казати. Як приїжджають їх старші діти зі Львова і з Перемишля, то ми будемо показувати ту штуку в їх великим сальоні. По такій пробі часом нас кличуть до хати на шоколяду з бішкоптами.

Недавно до панства Чайковських приїхав один пан з тої України, котра є під Росією, а в неділю я була в них на обіді, бо мало бути морожене і пані прислала по мене Натальцю. Як ми вже дочекалися того мороженого, то той пан — він говорить трошки інакше, таким гарним голосом — той пан сказав: „Я зроду не їв такого смачного морозива!" Пан Чайковський, котрий має довгі вуса і мусів їх цілий час обтирати, дуже втішився і все повторяв: „Морозиво! Морозиво! Таке красне слово, а ми його не знали!" І зараз сказав тій середущій Олі записати те слово.

Учора той пан був у нас з візитою. Він сидів у сальоні з Іренкою, пив вино з тортом, Іренка грала йому на фортепіяні, а потому він їй щось читав. Потому до них вийшла ще мама, і він сидів і сидів, хоч то була перша візита — ми зі Стефком не могли вже дочекати, коли він піде. Як він нарешті пішов, мама не дала нам торта, лиш обіцяла дати по вечері. А як прийшов татко і була вечеря, то Іренка сказала, що вона малощо не вмерла від сміху з тих віршів, котрі той пан їй читав: там було за воші й блощиці, котрі їли його біле тіло, і він проклинав цариць і царів. Татко дуже сміявся і сказав, що він мусів, напевне, сидіти там у в'язниці, той Гаврилко, але нехай би краще тримався свого ремесла, може він ліпший різьбар, як поет. Стефко повторяв „воші і блощиці, воші і блощиці!", аж мама крикнула на нього, що має досить того при вечері. Нарешті ми дістали по кавалкові торту, а я відступила половину свого Стефкові, щоб показав мені свій найновіший індіянський зошит. Але я не маю нікому казати, що він виміняв за нього свою латинську граматику.

Тепер я також, на зміну з хлопцями, ношу кріликам їсти. Ті крілики мешкають у дривітні, в таких клітках, які видумав татко: щоб старий крілик міг часом приходити до старої кріличихи, але не завсіди, бо він перешкоджає їй, як вона має малі крілічата, а часом, навіть, може їх поїсти! Недавно, як ми були в школі, забили одного крілика на шкірку і на м'ясо, бо татко конче хотів, щоб мама зробила крілячий паштет — і мама з тяжкою бідою зробила. Ніхто з нас його не рушив, а татко казав, що він знаменитий, але також більше не хотів брати. Татко каже, що селяни у Франції дуже добре відживляються кріликами, а мама сказала: „Як то добре, що ми не селяни і не мешкаємо у Франції".

***

Прийшли вакації, і ми поприносили свідоцтва: Ромко — добре, Стефко — недостаточно з „обичаїв. Він не пішов ще до шевця, а тільки дістав у шкіру, я аж потому довідалася, бо мене вислали до Леськи, щоб не робила великих плачів. Я дістала все згори надолину дуже добре, але татко тим свідоцтвом не втішився, тільки сказав, що мусить поговорити з моєю вчителькою: я напевне не заслужила таких добрих нот — татко бачив раз мій зошит.

В неділю і свято татко бере хлопців і мене і ми йдемо до Руриськ або до Раю, а часом їдемо кудись далі фіякром, а тоді з нами їде мама з Нусею. Нуся зробилася досить приємна, як перекручує слова і тягне все зі стола на підлогу, я її досить люблю і часом трохи побавлю.

Раз ми ходили з татком до Лісник, до старої Марти, де татко мешкав, як скінчив теологію і був рік учителем на селі. Ми йшли довго рівною дорогою, але я не знудилася, бо збирала над ровом квітки для мами. Потому було велике оболоння, і до нас сичали гуси, а там зараз стояла Мартина хата, біленька, з обведеними чорною фарбою вікнами. Татко сказав, що вона виглядає, як чорнобрива дівчинка, а ті квітки, що росли там під вікнами, також називалися чорнобривці. Марта аж сплеснула руками, як нас зобачила. Ми пили там квасне молоко з дуже смачним чорним хлібом, а потому Марта розказувала нам про свого діда. Він мав може зі сто років і вмів лікувати зіллям. „Тепер нема вже таких Божих людей, самі философи". Татко спитав скоренько: „Як ви сказали, Марто? Философи?" А Марта відповіла: „Ага, такі философи". Потому Мартин зять відвіз нас додому, нас дуже трясло, хоч на возі було під веретою сіно.

(Далі буде)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA 41, Pa.

ПАСТОРСЬКА ПОДЯКА

Всім Дорогим моїм Ісповідникам, що численно мене поздоровили, та відвідали, особлисто у Світлі Великодні Дні в Sacred Heart Hospital в Аллентавні, Па. складаю, якнайсердечнішу ПАСТИРСЬКУ ПОДЯКУ, та возношу перед Престолом Слави — Молебні Молитви за Ваше, всіх здоров'я, добробут і довголіття в служінні Українському Народові і Рідній Церкві!.

З любов'ю з Вами, повсякденно,

Ваш пастор о. К. ДАНИЛЕНКО-Д.

613 N. Law St., Allentown, Pa. 18102

ПІД УВАГУ

ПОВІДОМЛЕННЯ СЕКРЕТАРІЯТУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

Від майже двох літ мала група людей веде, послідовно і систематично, в різних напрямах, нерозумну і лихої волі шкідливу та компромітуючу нашу Церкву і нарід акцію. Та група поширює видумані , негідні сплетні і, розсилаючи наклепницькі летючки, підсуває здогади, немов би вони походили від якихсь урядів, або від редакцій, передусім чужомовних, або від якихсь установ і т. д.

В дійсності це саме ті люди видумують умисно сензації і поширюють вістки, щоб баламутити загал, дезорієнтувати опінію та в той спосіб понижувати і висміювати наші змагання за єдність, наш патріярхат, Український Католицький Університет, кардинала Йосифа і наших владик.

Шановні Читачі пригадують собі такі видумані вісті як про якісь протести дипломатичних кругів перед Ватиканом, про іменування „амбасадора Апостольского Престолу в Москві", про недугу і смерть Кардинала, про Братства в обороні патріярхату й інше і інше.

Прохаємо усіх громадян бути обережними в приманкю таких небелиць.

о. д-р Іван Хома
Секретар Верховного Архиєпископа
Рим, дня 4 квітня 1966 р.

50-доляровий Бенкет у Дітройті на Український Університет у Римі

Дітройт (В. Н.). — Тут вирішено дати 50-доляровий Бенкет з чистим прибутком на розбудову Українського Католицького Університету в Римі, що його зопочаткував Блаженніший Кардинал Иосиф Сліпий. Взявся за це діло „Комітет за Створення Українського Католицького Патріярхату в Дітройті", надіючись, що Особа Основника Університету, Первоієрарха Української Католицької Церкви і величина ціль бенкету — нове огнище культури й науки — вистачить, щоб доівнців виповнили бенкетову залю жертвенні українські громадяни.

Головним промовцем буде д-р Роман Осінчук, якого запрошено з Ню Йорку, а бенкет відбудеться в готелю Статлера при Бульварі Вашинґтона в неділю, 14-го травня ц. р. в годині 6-ій вечора. Запрошені взяти участь не тільки мешканці Дітройту, але також стейту Мишиґен і міста Віндзору з пограниччя Канади. На Бенкет квитки розпродують члени Комітету і дві українські Кредитівки. Останні приймають пожертви на Український Університет у Римі, отворивши для цього окремі конта („Самопоміч" ч. 3867, „Будучність" ч. 691).

Книжка про українські писанки з малюнками Ярослави Сурмач появилася в американсько-британському видавництві

Ню Йорк. — Видавництво Абеларда-Шумана, що крім Ню Йорку має свої відділи ще в Лондоні і в Торонті, опублікувало книжку відомої американської дитячої письменниці Гелен Кей із Торнвуду, Н.Й. п. н. "An Egg Is for Wishing" („Вимріяне яєчко"). В книжці йде розповідь про хлопчика Миколу, що, не зважаючи на ввесь страх перед курми, вибирається на здобуття курячого яєчка, щоб його мати могла розмалювати його у великодню писанку. Книжка багато ілюстрована модерно, але в українському стилі відомою американсько-українською малярркою Ярославою Сурмач-Міллс. Їй належить також кольорова суперобкладинка і сорочка книжки. Наприкінці книжки подана коротка інформація про українські писанки, як також подано значення важливіших виводжуваних на цих писанках символів. Ярослава Сурмач-Міллс, дочка відомого українського книгаря Мирона Сурмача, живе біля Ню Йорку в Рокленд Кавнті і вчить мистецтва у Менгеттенвілл Коледжі. Від багатьох років вона є мистецьким редактором американського журналу "Humpty Dumpty's Magazine".

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Звернення Франківського Комітету до українського громадянства міста Шикаґо й околиць

Цього року українці в усьому світі відзначають 50-ліття смерти та 110-ліття від дня народження в селі Нагуєвичі, Дрогобицького повіту, в західній частині України, великого українського письменника поета і мислителя Івана Франка.

Іван Франко, поруч Тараса Шевченка найсвітліша постать в найновішій історії українського народу. Тарас Шевченко був пробудником своєї нації з довгого сну, а Іван Франко, його послідовник, вів свою націю на шлях поступу.

Іван Франко — титан духа і праці. Він працював як поет, прозаїк, і драматург, був найбільшим літературним критиком свого часу, визначним літературознавцем, дослідником народної творчости, істориком, економістом, публіцистом, редактором й активним громадсько - політичним діячем. Життя і діяльність його припадали вже на добу творення самостійного українського життя. Іван Франко був полум'яним українським патріотом, великим гуманістом, незламним борцем за соціяльне й національне визволення українського народу. Він був речником прав волелюбного поневоленого українського народу. Ще в 1880 році він писав:

„Не пора, не пора, не пора
Москалеві й ляхові служить".
Довершилась Україні кривда стара
Нам пора для України жить".

Іван Франко свято вірив у вільну самостійну Україну, пишучи:

„Встане славна мати Україна
Щаслива і вільна,
Від Кубані аж до Сяну-ріки
Одна нероздільна".

Він глибоко вірив, і ту віру передавав поколінням, що для України

„Прийде час і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольнім колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бескидом
Покотиш Чорним морем гомін волі,
І глянеш, як хазяїн домовитий,
По своїй хаті і по своїм полі"

Щоб велично відзначити ювілейні роковини Івана Франка в Шикаґо заходами обох громадських централь: Ліґи Американців Українського Походження і Об'єднання Українських Громадських Організацій, створено Громадський Франківський Комітет.

У програмі відзначування ювілейних роковин Громадський Комітет влаштовуватиме, на протязі 1966 року, Франківські святкові імпрези, до участи в яких запрошуємо все українське громадянство Шикаґо й околиць.

Інавґураційний концерт відбудеться в цьому місті в неділю 15-го травня 1966 року о 6-ій год. вечора в Шерман готелі при перехресті Рендолф і Кларк вулиць в залі, де відбудеться конвенція Українського Народного Союзу, яку ми рівночасно з її учасниками - делеґатами з Америки й Канади сердечно вітаємо.

За Франківський Комітет Шикаґо й околиць:

А. Антонович, — голова, члени: Т. Шпікула, Т. Носієвич, Б. Білинський, В. Ничай, В. Бражник, І. Михальцевич, М. Денисюк, С. Голяш, О. Коновал, К. Доманчук-Баран, С. Валух, С. Будний, Д. Завертайло, В. Іващук, Р. Кобилецький, І. Красник, І. Лисенко, И. Медвецький, В. Ростун, М. Ольшанський , В. Трухлий та У. Целевич.

„КАССАНДРА" ЛЕСІ УКРАЇНКИ НА СЦЕНІ В ТОРОНТІ

Торонто. — Український Театр „Заграва" готує до постанови драматичну поему Л. Українки „Кассандра", під режисурою С. Теліжина.

Участь приймають краші сили театру. Прем'єра відбудеться 24 квітня ц. р., в пошану 95-их роковин з дня народження Лесі Українки.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 8-го квітня 1966 р. несподівано померла наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ЛЕЙБИЧ

з дому Хорт

нар. 18-го серпня 1896 року в Бориславі

Похорон відбувся у вівторок, 12-го квітня 1966 року з церкви св. Покрови на цвинтарі Проспект у Торонті.

Тяжким горем прибиті:

сни і невістка БОГДАН і БОГДАННА з дітьми ІВАНОМ та РОКСОЛЯНОЮ в Торонті
син РОМАН в Арґентині
дочка ДОРА і зять д-р М. САСИК з дітьми ТЕТЯНОЮ та ОКСАНОЮ з мужем ГРИГОРІЄМ КУЛИКІВСЬКИМ в Шикаґо
дочка ІВАННА і зять МИКОЛА ВАЛЕР зі сином ОЛЕГОМ в Торонті

Ділимося сумною вісткою з Рідним, Знайомими і Приятелями, що дня 18-го квітня 1966 року відійшла у Вічність на 81-му році життя, наша Найдорожча

ПАНІ-МАТКА, МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п. МАРІЯ з ЖУКОВИЧІВ

ВИШНІВСЬКА

народжена 12-го лютого 1886 року в с. Красне, пов. Дубно, на Волині.

ПАНАХИДА буде відслужена 19-го квітня 1966 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, Іст 7-ма вулиця в Ню Йорку та дня 20-го квітня ц. р. о год. 8-ій веч. в Свято-Троїцькій Катедрі, 359 Брум вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 21-го квітня 1966 року о год. 9-ій ранку в Свято-Троїцькій Катедрі, відтак Тіло Покійної буде перевезене на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

о. Протоієрей ПЕТРО ВИШНІВСЬКИЙ — чоловік
дочки — ОЛЬГА ЗАЛІСКО і АННА ОЛІЙНИК з чоловіками
Внуки і правнуки

Нюйоркська й Над-Гудсонська Округи УНС відбули передконвенційні наради

(Закінчення зі стор. 1-ої)

квітня ц. р., тобто на передостанніх зборах всіх делегатів.

Голова Над-гудсонської Округ Антін Шаран апелював до всіх, щоб сповнили свій конвенційний обов'язок, тобто, щоб приєднали бодай мінімальне число нових членів. Іван О. Флис звернув увагу на старших віком платників членських вкладок. Він пропонує, щоб всім членам УНСоюзу, які скінчили 65 років життя і вже давно виплатили свої поліси, щоб тим всім, які мають поліси на ціле життя — платне або звільнити з оплат, або усталити мінімальні вкладки. В порядку дискусій всі присутні одноголосно схвалили таку резолюцію:

„Управа та представники Окружного Комітету Відділів УНСоюзу міста Ню Йорку й Околиць разом з представниками Над - Гудсонської Округи, на спільних нарадах, що відбулися дня 13-го квітня 1966-го року в місті Ню Йорку, доручають новообраній Управі УНСоюзу негайно приступити до створення при головній Канцелярії УНСоюзу Центрального Архіву видань, грамот, знімок, пропам'ятних відзнак і інших архівно-вартісних пам'яток з історії УНСоюзу. Понад 70 років Батько-Союз дає свій величезний вклад в історію культурно - національного процесу Американської країни. Багато вартісних і документальних пам'яток стер зуб часу. В Головній Канцелярії УНСоюзу як також по старих Відділах УНСоюзу є ще багато вартісних і документальних пам'яток - записок про творення і ріст УНСоюзу. Коли не приступимо негайно до збирання тих архівальних документів, то самі затремо сліди про піонерську працю українських емігрантів на терені ЗДА, а головно про початки історії Американської України, а УНСоюзу зокрема. Саме тому, 26-та Конвенція УНСоюзу що саме тепер відбуває своє засідання в Шикаго, доручає новообраному Головному Урядові УНСоюзу, негайно приступити до створення такого архіву в головному будинку УНСоюзу, призділити окреме приміщення й фонди на зорганізування і ведення такого архіву. Про реалізацію цього архіву Конвенція зобов'язує Головний Уряд УНСоюзу звітувати на слідуючій Конвенції. В надії, що світла Конвенція УНСоюзу — всі її делегати зрозуміють вагу справи збереження документації для грядучих поколінь Американської України, та для чужих дослідників українського питання у Вільному Світі, зокрема української еміграції у Вільному Світі, всеціло схвалить цю резолюцію і започаткує велику нову союзну справу, збереження всіх архівальних документів, в першу чергу про початкову історію Батька Союзу в ЗДА і Канаді. Досвідчені працівники цієї ділянки зможуть направити занедбане діло".

Присутні 44-ри делегати й секретарі Окружного Комітету міста Ню Йорку й Околиць разом з представниками Над - Гудсонської Округи УНСоюзу одноголосно одобрили прочитаний д-ром Соколишином проєкт. Голова Окружного Комітету міста Ню Йорку і Околиць Іван О. Флис запропонував, щоб цю резолюцію прочитав на Конвенції секретар Роман С. Голіят, для дальшого одобрення всіх делегатів, що всі присутні одобрили.

В дискусії брали участь: Іван Пригода, Богдан Ластовецький, д-р Олександер Соколишин, Андронік Копистянський, д-р Василь Вишиваний, Проф. Іван Василишин та д-р Василь Вереш. Останній запропонував, щоб виправити мову резолюції, що не всі погодилися.

Закриваючи збори, адв. Іван О. Флис ще раз повторив одноголосну ухвалу Головної Управи Окружного Комітету з дня 25-го березня 1966 р., що Окружний Комітет Ню Йорку й Околиць разом з Над-Гудсонською Округою будуть попирати кандидатури на Головних Урядників УНСоюзу тільки тих делегатів, які проявляють свою активну працю в УНСоюзі, вепршу чергу в присидуваний нових членів. Дня 29-го квітня ц. р. відбудуться останні передконвенційні наради тільки делегатів Округи Ню Йорк і Околиці та Надгудсон. Округи. Проситься всіх делегатів зголосити свої кандидатури на Головних Урядників УНСоюзу на засіданні дня 29-го ц. м., щоб в цей спосіб дістати апробату і підтримку обох Округ.

Роман С. Голіят

КАСТРО І „СТАРШИЙ БРАТ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

щоб уся Мадярщина була спаралізована.

Куба лежить поза засягом совєтських танків. Замість них Москва тримала на Кубі кільканадцятитисячну армію, яка, з огляду на озброєння та вишкіл, мала повну перевагу над кубинськими збройними силами і тому коничною могла зломити всяку емансипаційну спробу Кастра. Після спричиненої викриттям совєтських ракет кризи 1962 року, переважну частину совєтських залог евакуйовано; ледве чи тепер Москва контролює Гавану фізичною силою. Зате контролює її вповні, вживаючи вислову Бжезінського, „ідеологічно, засновано на економіці".

Тому, що нафтопровід „Дружба Народів" годі провести дном Атлантику, Москва вживає іншого засобу: постачає нафту в такій кількості, що запасів її на Кубі вистачає лише на пів місяця. Вживає також другого засобу економічної контролі, аналогічного з тим, якого вживає відносно европейських сателітів, що залежать не лише від совєтських енергетичних засобів та сировини, але й від совєтського ринку; вже в 1960 році торгівля поодиноких сателітів з вільним світом обнизилася на 20-40% загального торговельного балансу. Наприклад, Польща імпортувала з СССР 100% нафти, 70% заліза, 78% нікелю, 67% бавовни і т. д., на СССР припадало коло половини польського експорту, в тому числі майже половина машин. Торговельний баланс корисний: довіз сировини, вивіз фабрикатів, але він вповні узалежнює Польщу від „старшого брата": на випадок емансипації Польща втратила б єдиний доступний ринок збуту, бо польські промислові вироби, з огляду на низьку якість, не всилі конкурувати на світових ринках з західноевропейськими чи американськими.

У минулому Куба цілковито залежала від американського ринку, де збувала свій основний продукт, тобто цукор. Коли вона зірвала з Америкою, СССР перебрав на себе експорт кубинського цукру. Таким чином Куба, дармащо віддалена від совєтського бльоку на тисячі кілометрів, належить до нього під господарським оглядом в такій самій мірі як, наприклад, Польща чи Чехо - Словаччина. І хоч якість кубинського цукру куди вища, ніж польських машин, він міг би щойно по довшому часі здобути місце на американському ринку, де вже заступили його інші продуценти цукру.

„Куба емансипувалась від потуги, віддаленої на 150 кілометрів, і не думає тепер підкоритися іншій потузі, віддаленій на 9.000 кілометрів!" — вигукував Кастро бундючно у своїй промові. Не згадав, сердега, що з тою далекою потугою в'яже його тісна спільнота, коли не ідеологічна, то хоча б тактична. І що, атакуючи ту потугу, поводиться він як хатня собачка, яка слухає голос свого пана,

Совєтські діячі культури протестують проти репресій у відношенні до письменників

Рим. — Згідно з повідомленнями італійських комуністичних газет, група совєтських діячів культури звернулася до Президії ЦК КПСС з проханням зменшити термін кари засудженим у Москві совєтським письменникам Синявському і Даніелеві. В цьому листі, що його мали підписати 50 совєтських інтелектуалістів — письменників, мистців і науковців, прохання мотивується оглядами престижу СССР, зокрема тим фактом, що судовий вирок на названих письменників викликав різку критику збоку комуністичних діячів і пресових органів на Заході. Міністер культури СССР Катерина Фурцева підтвердила в розмові з журналістами одержання індивідуальних листів в справі Синявського і Даніеля, але заперечила, начебто урядові чинники одержали групового листа, підписаного 50 діячами культури. В Москві поширюються вістки, що прохання в справі звільнення Синявського і Даніеля підписали між іншим совєтські поети: Є. Євтушенко, який у березні перебував в Австралії, Андрей Вознесенський, який тепер подорожує по Америці. Белла Ахмадуліна, яка відвідує Угорщину та інші. Комуністична преса Заходу присвячує також багато уваги листові 25 совєтських діячів культури проти реґабілітації Сталіна, що його одержав перед 23-ім з'їздом перший секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв. За інформаціями, на друкованим в 1 ч. бюлетеню „Вісті з Прологу", — цього листа до Брежнєва мали підписати: академіки Іван Майський, Ігор Тамм, Петро Капіца, Микола Семенов, Лев Арціомович; письменники Константин Паустовський, Валентин Катаєв, Віктор Некрасов, Борис Слуцький, Володимир Тендряков, Константин Симонов; режисери — Ром, Іван Єфремов, Товстоногов; маляр Павло Корін; балерина Мая Плісецька та інші. Факт виступу совєтських інтелектуалістів на оборону ув'язнених письменників підтвердив совєтський письменник Михайло Шолохов у своїй промові на 23-му з'їзді КППС, кажучи, що йому „соромно за тих, хто намагався і намагається брати їх під захист" і „вдвічі соромно за тих, хто пропонує свої послуги і звертається з проханням віддати їм на поруки засуджених відщепенців".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 23-го КВІТНЯ 1966 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 245 Відд. о год. 7-ій веч. в залі Укр. Православної Громади при 824 Adelin St. Проситься чл. прибути на збори та виявити свої передконвенційні побажання. — М. Мартинець, секр.

НЕДІЛЯ, 1-го ТРАВНЯ 1966 р.

ОМАГА, Небраска. Квартальні збори Т-ва Згода — 354 Відд. о год. 4-ій веч. у приміщенню Громадської Домівки при 15-ій вул. Проситься чл. прибути на збори. — П. Труш, предс., П. Вацишин, секр., В. Грицка, касир.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ТАРЗАН, Ч. 5607. Не люблять топіянців!

Сем Плетт приступив до мавполюда і тепер вони стали проти дивного вояка.

— Ми ваші приятелі, — сказав Тарзан. — шукаємо дороги до Топії.

— Топія! — вороже сказав вояк. — Кюрен і всі люди з Юренга є смертельними ворогами топіянців!